

**UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS DOMBOG**

**HØJESTERETS DOM
afsagt torsdag den 15. november 2012**

Sag 151/2012

(2. afdeling)

Rigsadvokaten

mod

Tiltalte 1

(advokat Georg Lett, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Glostrup den 17. oktober 2011 og af Østre Landsrets 8. afdeling den 23. januar 2012.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Per Walsøe, Lene Pagter Kristensen, Marianne Højgaard Pedersen, Henrik Waaben og Kurt Rasmussen.

Påstande

Tiltalte 1, har nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært formildelse, herunder navnlig således, at han kun idømmes bødestraf og frifindes for udvisning.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Anbringender

Tiltalte 1 har til støtte for sin påstand om frifindelse navnlig anført, at landsretten i strid med retsplejelovens § 883 har ændret på beskrivelsen i tiltalen i skærpende retning, således at der er dømt for et andet forhold. Der kan alene dømmes for trussel om "en omgang bank". Det er ikke en biomstændighed, når landsretten tilføjer, "dog således, at tiltalte har udtalt, at han ville vente ved **Vidne 2's** bopæl for at slå ham ihjel". Der er tale om en udvidelse, og formuleringen "at slå ihjel" kan ikke sprogligt rummes inden for formuleringen

”en omgang bank”. Landsretten har netop derfor benyttet formuleringen ”dog således, at ...”. Hertil kommer, at en trussel om ”en omgang bank” uden skærpende omstændigheder slet ikke er strafbar efter straffelovens § 266.

Den indskrænkning af tiltalen, der fandt sted i byretten, er bindende, og anklagemyndigheden har på intet tidspunkt under bevisanken til landsretten søgt at udvide denne afgrænsning. Dommen er tværtimod indbragt af anklagemyndigheden for landsretten med påstand om domfældelse i overensstemmelse med byrettens bevisresultat.

Anklagemyndigheden har navnlig anført, at det efter landsrettens bevisresultat må lægges til grund, at **Tiltalte 1** over for **Vidne 2** har truet med at slå ham ihjel. Tiltalen lød imidlertid alene på, at **Tiltalte 1** havde truet med ”en omgang bank”. Om en trussel er omfattet af straffelovens § 266, skal efter retspraksis afgøres efter en samlet konkret vurdering af truslens ordlyd/indhold sammenholdt med omstændighederne ved truslens fremsættelse. Der er således i retspraksis flere eksempler på domfældelse, selv om der ikke udtrykkeligt er fremsat f.eks. trusler på livet. Som fremhævet af landsretten skal der i denne sag lægges vægt på det anførte om forløbet forud for truslens fremsættelse. Landsretten kunne derfor i medfør af retsplejelovens § 883, stk. 4, fravige anklageskriftets beskrivelse af ordlyden af den fremsatte trussel.

Efter forløbet i byretten kan **Tiltalte 1** ikke have haft en berettiget og beskyttelsesværdig forventning om, at tiltalen for overtrædelse af straffelovens § 266 af anklagemyndigheden skulle være begrænset til én bestemt ordlyd af truslen på en sådan måde, at landsretten var afskåret fra at fravige tiltalen på dette punkt. **Tiltalte 1** har under hele sagen været klar over, hvad han skulle forsvare sig imod. Det ville dog have været rigtigst, hvis anklagemyndigheden i forbindelse med **Tiltalte 1's** bevisanke til landsretten havde berigtiget anklageskriftet, så det kom i overensstemmelse med det oprindelige anklageskrift, der angav, at han havde truet med at slå **Vidne 2** ihjel, jf. retsplejelovens § 917, stk. 1, jf. § 836, stk. 1.

Supplerende sagsfremstilling

Det fremgår af retsbogen fra Retten i Glostrup for retsmødet den 17. oktober 2011, at **Tiltalte 1** under forhold 3 blev tiltalt for følgende:

"Overtrædelse af straffelovens § 266,

ved søndag den 16. oktober 2011 kl. 1300 på loppemarked på Tempovej i Ballerup Kommune, på en måde, der var egnet til at fremkalde alvorlig frygt for nogens liv, helbred eller velfærd at have truet med at slå **Vidne 2** ihjel, når han vendte hjem fra loppemarkedet."

Tiltalte 1 afgav i den forbindelse den forklaring, der er gengivet i byrettens dom som første afsnit under gengivelsen af hans forklaring. Ifølge retsbogen blev der herefter fra klokken 14.25 holdt en pause, hvor begge de tiltalte forlod retten for at drøfte sagen med deres forsvarer. Ifølge retsbogen indfandt begge de tiltalte sig på ny i retten klokken 14.50, og **Tiltalte 1**

Tiltalte 1 afgav herefter den supplerende forklaring, der fremgår af dommen. Forløbet af den nævnte pause er beskrevet i advokat Anne Birgitte Letts brev af 12. marts 2012 til Procesbevillingsnævnet. Det hedder heri bl.a.:

"Efter min klients første forklaring i grundlovsforhøret den 17. oktober 2011, hvor han nægtede sig skyldig, bad anklageren om en pause for at tale med mig i enrum. Jeg blev opfordret til at tage endnu en samtale med mine klienter, idet anklagemyndigheden var indstillet på en "straksafgørelse" med krav om 7 dages fængsel og udvisning i 6 år, hvis de sigtede hver især kunne tilstå at have fremsat trusler under en eller anden form.

Jeg oplyste mine klienter, at alternativet med overvejende sandsynlighed ville være en længere varetægtsfængsling, inden sagen kunne afgøres ved en domsmandsret. **Tiltalte 1** valgte på den baggrund at tilstå trusler i form af en omgang bank, ikke mindst af hensyn til sin familie og risiko for at miste sit gode job i Helsingborg."

Ifølge retsbogen fra Retten i Glostrup erklærede **Tiltalte 1** og broderen – efter at de havde talt med deres forsvarer og afgivet yderligere forklaring – at de ønskede sagen behandlet som tilståelsessag uden medvirken af domsmænd, jf. retsplejelovens § 831. Anklageren erklærede sig ifølge retsbogen enig heri og berigtigede tiltalen "i overensstemmelse med tilståelsen", således at tiltalen herefter lød:

"Overtrædelse af straffelovens § 266,

ved søndag den 16. oktober 2011 kl. 1300 på loppemarked på Tempovej i Ballerup Kommune, på en måde, der var egnet til at fremkalde alvorlig frygt for nogens liv, helbred eller velfærd at have truet med at give **Vidne 2** "en omgang bank"."

Sagen blev herefter procederet, de tiltalte havde lejlighed til at udtale sig, og **Tiltalte 1** og hans bror blev dømt i overensstemmelse med deres tilståelser.

Af ankemeddelelse med anklageskrift af 31. oktober 2011 fra statsadvokaten fremgår, at [Tiltalte 1] ankede dommen til frifindelse, subsidiært formildelse. Det fremgår endvidere, at anklagemyndigheden indbragte dommen med påstand om stadfæstelse, og at [Tiltalte 1] i henhold hertil blev sat under tiltale ved Østre Landsret under medvirken af domsmænd til domfældelse i overensstemmelse med byrettens bevisresultat.

Højesterets begrundelse og resultat

Efter straffelovens § 266 er det strafbart at true med at foretage en strafbar handling, hvis truslen er egnet til hos nogen at fremkalde alvorlig frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd. § 266 omfatter dermed ikke enhver trussel om udøvelse af vold, og trusler om simpel vold er som udgangspunkt ikke omfattet af bestemmelsen. Om en trussel om voldsudøvelse er strafbar efter § 266, må afgøres ud fra en samlet vurdering af truslens ordlyd sammenholdt med de omstændigheder, hvorunder truslen er fremsat.

Fire dommere – Per Walsøe, Lene Pagter Kristensen, Henrik Waaben og Kurt Rasmussen – udtaler herefter:

I byretten nægtede [Tiltalte 1] at have truet [Vidne 2] med at ville slå ham ihjel. Efter en pause erkendte [Tiltalte 1] at have truet med, at hvis [Vidne 2] blev ved med at genere hans mor, ville [Vidne 2] få med ”dem at bestille i form af tæv”. Anklageren ændrede herefter tiltalen, således at [Tiltalte 1] blev tiltalt for at have truet med at give [Vidne 2] ”en omgang bank”. Sagen blev på denne baggrund fremmet som tilståelsessag, og [Tiltalte 1] blev idømt fængsel i 7 dage for overtrædelse af straffelovens § 266.

Vi finder, at trussel om ”en omgang bank” under de erkendte omstændigheder ikke er omfattet af straffelovens § 266. Sagen burde derfor ikke være fremmet som tilståelsessag.

Vi finder endvidere, at forløbet i byretten indebærer, at anklagemyndigheden har frafaldet tiltalen for trusler på livet og begrænset tiltalen til at angå trussel om ”en omgang bank”. Dette blev ikke ændret af anklagemyndigheden inden for to-måneders fristen i retsplejelovens § 724, stk. 2. Landsretten var herefter bundet af denne påtalebegrænsning. Vi finder, at den fravigelse af tiltalen, landsretten foretog med hensyn til truslens indhold, under disse omstæn-

digheder ikke kunne ske på grundlag af retsplejelovens § 883, stk. 4, hvorfor landsretten ikke kunne dømme **Tiltalte 1** som sket.

Vi stemmer herefter for at tage **Tiltalte 1's** påstand om frifindelse til følge.

Dommer Marianne Højgaard Pedersen udtaler:

I anklageskriftet er gerningsindholdet i straffelovens § 266 beskrevet som en trussel om "en omgang bank". "En omgang bank" er ubestemt med hensyn til voldens omfang og karakter og kan efter omstændighederne være egnet til at fremkalde alvorlig frygt for modtagerens helbred. Jeg finder derfor, at anklageskriftets beskrivelse af gerningen er strafbar efter straffelovens § 266.

Landsretten har bevismæssigt lagt til grund, at **Tiltalte 1** har truet **Vidne 2** med, at han ville vente ved dennes bopæl for at slå ham ihjel. Dette bevisresultat er også gældende for Højesteret.

En trussel om at ville slå en person ihjel er alvorligere end en trussel om at ville give en person "en omgang bank". En sådan udvidelse af tiltalen kan heller ikke efter min opfattelse rummes inden for mulighederne efter retsplejelovens § 883, stk. 4, for at fravige tiltalen med hensyn til biomstændigheder. **Tiltalte 1** skal derfor ved domfældelsen og strafudmålingen som det mindre i det mere stilles som om, at det, han har truet med, svarer til "en omgang bank" eller lignende. I denne forbindelse bemærkes, at det efter min opfattelse er ubetænkeligt at lægge til grund, at anklageskriftets angivelse af en trussel om "en omgang bank" eller lignende kan rummes inden for landsrettens bevisresultat, hvorefter **Tiltalte 1** truede med ville slå **Vidne 2** ihjel.

Anklagemyndigheden har ikke forsøgt at udvide tiltalen i forhold til den begrænsning, der skete ved byretten som følge af **Tiltalte 1's** tilståelse. Jeg har derfor ikke anledning til at tage stilling til, om der foreligger en bindende påtalebegrænsning, som kun kan omgøres inden for to måneders fristen, eller om anklagemyndigheden i givet fald ikke ville have været bundet, fordi grundlaget for begrænsningen bortfaldt, da **Tiltalte 1** senere trak sin tilståelse tilbage og fragik sin forklaring om, at han havde truet med "tæv".

Jeg tiltræder herefter, at **Tiltalte 1** er fundet skyldig i strafbare trusler efter straffelovens § 266. Da jeg finder straffen og udvisningen passende, stemmer jeg herefter for at stadfæste landsrettens dom.

Afgørelsen træffes efter stemmeflertallet, således at **Tiltalte 1** frifindes.

Thi kendes for ret:

Tiltalte 1 frifindes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for byret, landsret og Højesteret.

--oo0oo--

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Højesteret, den 15. november 2012.

Anonymiseret

kontorfuldmægtig